

LA HONORATA.

PERIÓDICH CATALANISTA HUMORÍSTICH IL-LUSTRAT,
SATÍRICH Y LITERARI.

Tocarà al menos un cop cada setmana.

VAL PER TOT ARREU 2 QUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ:
Aribau 39.

NÚMEROS ATRASSATS 4 QUARTOS.

PREU DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona 10 rals trimestre.
Estranger 20 rals.

LA HONORATA.

E prou que la coneixen tots los catalans, la campana que cridava a somatent als ciutadans de Barcelona quan las llibertats de la terra estavan en perill, desde dalt del campanar de Sant Jaume, en lo lloch en que avuy hi ha 'l frontis nou de Casa la Ciutat.

Al destruhir Felip V las llibertats catalanas, maná destruhir també la célebre campana que havia enardit als catalans contra 'l seu despotisme.

Es fama que 'ls trossos de la Honorata després de sa mort á canonadas foren recullits per alguns bons catalans, y encara avuy se 'n conserva algun; de la mateixa manera que queda ocult entre las cendras de Barcelona caliu de aquell foch sagrat de patriotisme que varen donar per mort los butxins de nostras llibertats.

Avuy resucita la HONORATA; l'esperit que la feya parlar en temps mes ditxós per Catalunya, existeix encara, y surt pera repicar y repicar ferm contra tot lo que s'encamini á perjudicar á Catalunya, y alsar un somatent, no per mes pacífich menos poderós, contra 'ls enemichs de nostre caràcter, de nostras lleys y de nostra prosperitat.

La Honorata devia resucitar catalana com era, porque la mort no la feu degenerar pera res. Guayta vigilant de las llibertats catalanas, sa veu era ben compresa pels catalans. En quant als enemichs be prou donavan á entendre que no 'ls era del tot desconegut lo seu llenguatge, porque 'ls feya fugir esporugits quan s'estenia son atronador só per tots los reons de la ciutat, y s'escampava per tots los pobles y vilas de Catalunya.

Avuy, com ahir, se farà sentir la seva veu y 's farà entendre dels enemichs, cridantlos, avuy com abans: ¡Via fora!

¡Via fora! contra 'ls catalans ridícols que troban aspre y poch polit lo seu lleguatje y y malmeten lo castellá cometent així dos delictes á la vegada, un contra la llengua que 'ls hi es propia y altre contra la hermosa y sonora llengua oficial.

¡Via fora! contra 'ls saña-marges de la política que parlan á boca plena de patria y llibertat, essent aixís que tot los hi es patria si 'ls hi fan un xich de lloch en la taula del pressupost, y son esclaus del oracle viu que desde Madrid los beneheix ó escomunica.

¡Via fora! contra 'ls estadistas tant enterats dels pobles que volen governar que ni 'n coneixen la llengua, ni las lleys, ni las necessitats, y 'ns motejan de egoistas si per acás no volém fer lo que per lley de son capritxo manan.

Catalanistas abans que tot y sobre tot, identificats per complert ab l'esperit que anima al modern renaixement catalá, repicarém y repicarém ben fort contra tot pulxinet-li y tanta carabassa com suca en aquesta mar fangosa de la administració pública. Tots los catalans, tots los que de bona fé desitjan la regeneració d'aquest Principat, que vingan ab nosaltres, porque hi ha feina llarga pera tots, y cap de corda de la Honorata se 'ls hi reservará sempre contra tot abús y tota imposició ná ahont ná y vinga d'ahont vinga.

No 'ls hi fassin por las cadenas de que 's veu subjectada la Honorata, porque lligada y tot, encara pot repicar ferm y donar mes d'un disgust als que la veyan morta pera sempre. Avant y fora, que cada batallada ha d'afuixar un xich los lligams ab que está subjecta.

Y pera comensar la nostre tasca preném la corda y dediquém lo nostre primer repich de saludo á tota la prempsa de Catalunya, tant la escrita en catalá, com la escrita en castellá, tant als amichs com als adversaris de la idea catalanista, als uns porque sápigam que ja som un més; y als altres porque s' amaneixin y 's

posin á respectable distancia pera no aixordarse, que be masa fa temps dura 'l fer lo sort.

Als que manan, sian del color que 's vulga, los hi dirém lo d'aquell célebre grech: *Pega, pero escolta.*

« Escolta á la Honorata. ¡Via fora! »

¡Via fora catalanistas, los que 'ns ne diuhen y ho son! ¡Via fora!

¡PATRIA! (1)

Quan la mare va endolada
es quan creix l'amor dels fills.
(LIBRE DE LA PATRIA)

Patria, patria, quina guerra
t'han moguda sigles há!
va plovent sobre la terra
la ruina sens pará;
la desgracia se t'aferra
com un gos al tros de pá.
Has passat á la ventura
los set càlzers d'amargura;
ton calvari encara dura...
¡qué t'espera per demá?

Per tes planes y montanyes
hi há clapats de destrucció;
se't regira en les entranyes
un borboll d'altra sahó,
y't grapejan mans estranyes,
y't vigila un ull traydó;
s'han venudes tes banderes
per fregalls de marmanyeres...
Patria, patria, de lo qu'eras
¿qué te'n queda sinó 'l plo?

¿Quina má ha esqueixat ta historia?
¿quín punyal, ta llibertat?

(1) Premiada en los Jochs Florals d'enguany ab lo premi ofert per lo Centre Catalá.

¿ab les runes de ta gloria
quins camins s'hi han empedrat?
¿t'han fet perdre la memoria
males herbes que t'han dat?
Sense forsa, sense sava,
t'han pegat com á una esclava...
Si Don Jaume s'axecava l
si t'vejés com has tornat!

Ton dret vell, qu'era ta vena,
la teva ànima terral,
l'han fermat ab vil cadena
com un lladre en camí ral,
l'agarrotan per l'esquena,
ja es al banch del criminal.
La seva hora es arribada:
té la forca preparada;
falta encara l'estrebada,
peró porta ja 'l dogal.

A ta llengua que ressona
desde l'Ebro al Pirineu,
te l'ofegan á la trona,
te l'esborran tot arreu,
ni pe 'l testament es bona
per da al món l'últim adeu;
dels palaus arreconada,
de l'escola fuetejada,
ja no més te l'han dexada
per encomanarte á Deu.

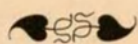
Quant t'has vista flaca y pobra,
has volgut ser com abans:
t'has posat á la gran obra
sense treva ni descans,
y, ab treball, de lo que t'sobra
pots fartarne tos tirans.
Mes l'enveja malehida
per mil boques brama y crida;
diuhen: áu, guányat la vida!
pero 't lligan be de mans.

Axó es viure en agonia
com colom entre esparvers;
afanyá 'l pá cada dia
perque, l menjen forasters!....
¿Hónt girarte, patria mia,
que no 't surten bandolers?
De ton temple que ruineja
tens de ferne una neteja;
via fora, vergasseja
tot l'axam de mercaders!

Si abatuda y maltractada
per enganys y desamors,
dels palaus te veus llensada
y escarnida de les corts,
y t'ajaus fastiguejada
de fer prédiques als sórts;
si ja tot te desampara,
fés sentir ta veu de mare;
cerca 'ls fills y digals: ara!...
Llamp de Deu, no som pas borts!

1.er Abril 1885.

FRANCESCH MATHEU.

iii QUINS ULLS!!!

Son negres com la nit.
Me sembla qu'encare me 'ls contemplo.
Véurels y quedar extassiat és tot un igual.
Per desgracia ó sort no sé á que atribuiro va-
reig fixarmhi una nit d'stiu en cert teatre del Pas-
seig de Gracia.
A la primera impressió, ja 'm varen semblar pi-
llos, perquè portaven estampat 'l sens fi de victi-

mas que havian ocasionat, qué ocasionan y qué
ocasionarán temps á venir si no 'ls deturan.

Primer duptava de si 'ls tals ulls eran ulls; puig
que 'm semblavan dos focos de llum eléctrica; vo-
lia acostarmhi y no podia ferho ab facilitat perque
m' enlluernavan y 'm quedava veyent sols visions.

Mes tart m'hi vareig acostar més y com que ja
m'acostumava á la brillantor, varen transformar-se
per mí, en dos lladres que m'estavan robant lo cor;
y mes endevant varen convertir-se en assessins per
que cada mirada que 'm donavan, m'era una pun-
yalada al mitj del cor; no m'han volgut matar per
martiritzá mes la passió que 'm devora.

Ja he arribat á veurehi transparents los meus; pe-
ro sols ha sigut per mes desgracia.

¡¡¡ Quins ulls!!! fan repetirme á cada instant.

No parlan y 'm diuhen un sens fi de cosas, que
jo llegeixo ab ma vana il·lusió.

Me 'n diuhen una, que és un secret; deuria guar-
darlo, no contantlo á ningú, pero és tant gran que
no 'm cap á dintre y l'haig de fer sortir d'una ma-
nera ó altre.

¡ Es una esperança!

L'última nit que me 'ls estava contemplant ab
tot lo foch del meu cor ferit y encés per ells matei-
xos mentres servian de mirall als meus, 'm varen
prometre que si tenia constancia, mes endevant
m'hi deixarian veurer las estrellas del Cel.

¿Será vritat?

D'aquella hora que no he fet res mes de bo, es-
perant veurer cumplida la prometsa.

MIQUEL FIGUEROLA ALDROFEU.

«No hi ha temps que no torni» diu moltes vega-
das lo meu avi y aquesta *sentencia* me fa viure ab la
esperansa de que tornaré, si Deu vol, á veure obras
catalanas.

Tenim en la actualitat invadits nostres teatros per
una pesta de madrilenyisme que fa por, ab tota la
seva requincalla de ovacions, serenatas, viscas y dis-
cursos.

Y com si encara los castellans no estessin con-
tents d'haver suplantat á las companyias de casa, se
fan una competencia desesperada, barallantse en
Vico y en Catalina desde l'Espanyol y 'l Ribas, y
los sarsueleros desde 'l Novetats y 'l Tivoli.

No hi ha dupte que 'ls dos primers actors y direc-
tors de las duas companyias de vers ho fan molt be,
sobretot lo Sr. Vico, quan vol, pero també es
veritat que algunas parts son bastant mitjanas. Pero
com per avuy no 'ns hem d'ocupar en particulari-
tats, ja parlarém en lo successiu de la interpretació
que donin á las obras que 'ns fassin coneixer.

Lo mateix dirém de las companyias liricas. Cada
una en lo seu género fa passar bons ratos, pero hem
de confesar que per ara la de Novetats es la que
més nos atrau.

La única cosa que m'agradaria de tots aquets
amables actors de fora casa, es que quan siguin á
Madrid y sentin als Srs. lliure-cambistas dir mal de
Catalunya, surtin á la nostra defensa, perque si
aquells arriban á lograr la seva, no sé quins negocis
estiuenchs farán á Barcelona, si no tenim diners ni
humor per umplirshi los teatros.

Al Bon Retiro, quan llegirán aquestas ratllas, ja
haurán comensat altra vegada las funcions d'ópera
barato, las quals posan en roda als crítichs ja que
per criticar ensopegan ab los dos ralets, que son la
gran arma de que 's val l'empresari pera fer passar
desempenyos que á voltas fan esgarriar.

Al Circo Ecuestre es alló de «mitja figa mitj
raim»; en lo programa sempre hi figuran números
distrets y números monótons, si be al senyor Ale-

gria li deuen resultar números molt agradables tots,
si atenim á que 'l públich, moltes vegades per man-
dra, no passa de la plassa de Catalunya y com si la
entrada del Circo fos un xuclador, la gent se fica
cap á dintre sense adonarsen.

Ja 'ls he dit que avuy no m'ocuparia de res en
particular. Ab aixó faig punt aquí notificantlos que,
segons veus que corren, la companyia del actual
teatro Espanyol á mes d'una obra nova del Sr. Eche-
garay, n'estrenará una altra del autor del *Cercado*
ajeno, avans d'entornarsen cap á Madrid.

Veurém si aquesta vegada podrém dir d'ell lo
que 's deya de 'n Robert Robert, que quan escribia
en castellá ningú hauria dit que era catalá.

Fins á la setmana entrant.

BERNAT PESCAIRE.

Ben trista es per cert la noticia que debém
donar á nostres estimats lectors. Fà dias al trac-
tar de fer sortir á la llum pública un setmanari
catalanista, treball ben costós per nosaltres,
baix molts conceptes, va oferirsens per formar
part de nostre Redacció lo malograt poeta en
Joseph Verdú (Gestus) decidit sempre áaju-
darnos á portar á cap nostra empresa. Festiu
com sempre, comensava junt ab nosaltres,
los treballs preliminars, quan tot d'una la mort
va arrebatárnose 'l, deixant un buyt ben difícil
de sustituir, tant per sas moltes qualitats per-
sonals, com per lo fácil y discret dels seus es-
crits. Ingrats fórem si no fessim constar aquí
las hermosas qualitats del que devia ser d'avuy
en avant un de nostres companys.

A continuació insertém un dels seus humo-
ristichs treballs:

LA CANSÓ DEL COMPARSA.

Yo quiero ser cómico. — LARRA.

De dias faig de manobre,
de vespres faig de marqués,
de duch, de compte, de bisbe,
de general y de rey.

Quan soch manobre de dias,
guanyo nou ó deu ralets;
de vespres sen bisbe ó compte,
mitja pesseta no mes.

¡ Y tinch de fer la comedia
per dos rals sols!...

¡ Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Es la vida de comparsa
vida de molt compromís;
segons per quins espectacles
te rondinan perquè ets prim;
segons per quins ets massa ample,
massa alt ó massa petit,
y si ets molt petit t'estiran
com si 'n fesses are 'ls vint.

¡ Y torna á passar la quinta
per dos rals sols!...

¡ Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Al estiu moltes vegadas
tens de fer l'ós, y ab la pell

t' engabanyan y t' ofegas
à l' escalfor dels quinqués.
Y quan fa aquell fret que pela,
hi ha vegades al hivern
que has d' anar tant à la fresca,
que aixís que surts, riu la gent.
; Y 't glassas fent la comedia
per dos rals sols!...
; Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Segons com, faldillas portas
d' una grega tot voltant;
segons com, en lloch de calsas
un vel de color de carn.

Ensenyant las camas primas,
tothom riu quan son uns quants
que semblém tots de renglera
una brana de terrat.
; Y ensenya las tevas gracias
per dos rals sols!...
; Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Per fé 'l capitá manaya
guerrer de llansa pelut
ab clin te lligan las barbas
fins à l' orella per munt.

A voltas t' omplen de cascós
y te 'ls claven fins als ulls,
y dalt baix vestit de llama
; Deu meu! ; y que vas feixuch!
; Y haver de dur tanta carga
per dos rals sols!...
; Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Si algun dia 't *distingeixes*
dels demés, ets envejat.
Un dia 'm van dá un aplauso
perqué vaig saber fé un bram,
y des' llavors tots los altres
m' están desitjant lo mal;
si 'ns trobém en cap *batalla*
tots me trepitjan quan caych.
; Y déixat passar per sobra
per dos rals sols!...
; Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Sempre 'n rümian alguna
perque quedi malament.
Fent l' estatua del *Megia*
quan lo *Tenorio* vam fer,
de part d' arrera 'm tocavan
perque no m' estés tant quiet.
; Me 'n van fer de passigollas!
Fins semblava que ballés.
; Y ferme quedar de pedra
per dos rals sols!...
; Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Fent una màgica un dia,
jo treya 'l cap y res mes
per un forat de la taula
sens que 'm pugués mórur gens.
Y á sobre hi van posar pebre:
; d' estornuts, ne vareig fer!
podéu pensar quinas riallas
sentin tant sovint *etxém!*
; Y estornudar tantas voltas
per dos rals sols!...
; Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Jo 'm pensava fer carrera
y ab trenta cinch anys que ho faig,
no mes he arribat á *cabo*
y encare guanyo 'ls dos rals.
May he pogut di en las taulas
quatre mots tot d' un plegat
y sols me pesa que á voltas
faig de traidó y criminal.
Mes llavors faig la comedia
per dos rals sols!...
que ans d' essé 'l que llavors semblo,
prefereixo sé 'l que soch!
JOSEPH VERDÚ.

LA HONORATA havia de sortir lo dijous de la
setmana passada, dia en que feya anys que 'l
govern de Madrid feu fondre 'ls trossos que po-
gué recullir d' aquesta célebre campana.

Causas imprevistas, nos obligaren á retardar
fins avuy nostra sortida.

Ja pegan. Ab aixó ; ojo! senyors critichs, que
hi ha artistas que sembla que senten molt la calor.
Ab aixó quan vegin alguna *morera* que fa bellu-
gar las brancas, pòsinse las espartenyas y pren-
guin una *carrera* accelerada. D'altra manera rebrán
y nosaltres, los hi dihém francament, no rebém sino
que siguin dobles de cinch duros.

Ja fa días que s' inaugurarà ab éxit la lluminaria
eléctrica en las ramblas de la Llibertat y Alvarez de
la ciutat de Gerona.

Aquí han sigut moltes las provas y cap ha fet
l' efecte degut; sembla mentida que tot hom 'ns
tinga de passar la ma per la cara.

Una colla de segadors valencians que á Moncada
pujaren lo diumenge passat en lo tren de Fransa
portant sobre d' ells totas las consecuencias del ofi-
ci, que no 'ls permet ni mudarse la camisa, foren
colocats á falta de cotxes de tercera, en los de pri-
mera clase.

No cal dir l' espant que produiren entre 'ls pas-
satgers, á qui sens dupte pera reanimarlos oferiren la
bota, especialment á unas senyoras que foren invi-
tadas á traguejar set ó vuyt vegadas.

Los galans segadors, no deixaren després altra
senyal de sa estada en lo cotxe, que una colecció
de *microbis* que 's veyan saltar sense necessitat de
microscopi.

De segur que al saberho la empresa, respondria
com diuhen en *L' Angeleta* y *L' Angelet*:

Qui li piqui que s' ho rasqui.

Aixó ja no es *cólera*: aixó es *venjansa*.

¿ Que potser t' han vacunada
ab lo microbi amorós
que miras tan refredada
com al teu detrás faig l' ós?

Sembla que 'ls *microbis* s' han aficionat als ca-
cauhets, sino que per menjársels ho fan per taulas.
Vull dir que primer matan als valencians.

Per ara á Barcelona estém molt be.
Si no fossin las noticias de fora casa que copian
los diaris, ningú 's recordaria del *cólera*.
Y no 's pensin, ab aixó d' aqueixa malura encara
hi hem guanyat, ab perdó sia dit dels que jeuhen
al altra barri. Fugint dels *microbis* han arribat aquí
tanta abundancia de noyas valencianes que no sem-
bla sino que siguém pel camí del Grao.

Ja diuhen que no hi ha mal que per be no vinga.
Conech á mes de quatre que ja volen posarse *sa-
raguells*. Lo que pot l' entusiasme de la galanteria.
Després dirán que 'ls catalans som bruscós.

— May dirian á qui tenim en campanya?
— Si no s' explica...
— Pensin.
— Home, no hi caich!
— Carám! sembla imposible! á l' Ignasi!
— Lo del Tivoli?
— No, senyor, á D. Ignaci Fontrodona!
— De debó! Já riurém.

Y ara que parlém del Ignasi del Tivoli nos ve á
la memoria un cuento que una vegada varem sentir
explicar.

Un senyor castellá preguntava al mentat Ignasi
qué tal era 'n Gasset de Romea.

— Si, ya es una persona de bien, va respondre
aquell (l' amo del Tivoli) sino que no sabe mucho
el castellano. Figúrese V. que dice doce cientos en
vez de decir mil cincocientos.

No sabém de qué quedaria convensut aquell sen-
yor foraster.

La Empresa del *Teatro Español* d' aquesta ciutat,
agrahida en extrém del públich que cada nit ompla
tan elegant colisséu, tracta de posar en escena una
inspirada producció del eminent poeta don Joseph
Echegaray, qual argument está basat sobre un fet
histórich de nostre estimada Catalunya.

Per nostre part, no podém ménos que aplaudir
tal projecte, puig tindréu una ocasió més per de-
mostrar nostres simpatias al notable actor Sr. Vico
y á sa excelent companyia.

Havém tingut lo gust de saludar á varios actors
catalans del teatro Romea, los quals se trovan en
lo de Vilanova recullint bona cullita de aplausos y
de diners, puig contan sempre per *lleos* las repre-
sentacions de totas las obras que posan en escena.

— ¿ Ahont tiro las escorxas
del meló, senyora Clara?
— Tíralas allá hont tú vulgas.
; Y las hi tirá á la cara!

JULIA CARCASSÓ.

Assesi y metje combaten
per dur gent al paradís;
lo primer per matá 'l matan,
lo segon mata ab permís.

A Y A.

D. Joseph pel seu sant marxa
perque 'ls compliments l' amolan
y per rebrer las visitas
queda la seva senyora.

Pero lo que 'm causa gracia
es, que perque á ell no 'l trovan,
la muller tots felicitan
per certa *part* que li toca.

M. FIGUEROLA ALDROFEU.

Se parlava á la Rambla, en un rotlló de brétols,
de que s' havia pujat lo pá.

— ¿Qué compon? — digué un del grupo.
— Jo sí qu' una vegada vaig pagarne un de car.
— ¿Quan te 'n vas fer?
— Un any de presó.

Dos soldats que tornavan borratxos al quartel,
tenian aquesta conversa:

— Escolta, Sanchez.
— Qué hi ha, Gimenez?
— Al exércit hi passa una cosa qu' está molt mal
arreglada.
— ¿Veyam? Esplicat.
— Figúrat que sóm en una batalla. Si corro per
salvarte á tú, 'm donan una creu; y si corro per
salvarme á mi, 'm fusellan.
¡ Veyas si aixó no és una bona injusticia.

Soch de tusta,
soch de carn,
rento roba
y besso sanch.

Camas tinch sens tenir peus,
tinch tela y no soch telé,
y de mi 'n fan dugas creus,
Que ja ho sabas? donchs jo també.

Só per tú mes qu' un retrato
y encare no 't costo tant;
ja veus dochss si só barato:
apa, lector, ves pensant.

XARADA.

La tot, ma cosina
que n' és quatre qualre,
si be molt airosa
y de blanca cara
y cap dos primera
ja may ha portada,
es molt tersa y prima
y un nuvi demana.

GEROGLIFICH.

L. O.
T E R
R
E V A
a
e e e
C o n
a a a a a

Las soluciones en el número próxim.

Barcelona: Tipo-lit. de C. VERDAGUER, Lluís Cerdà Ensanche.

PERQUÉ VAN Á LA PROFESSÓ. — Per Apeles Mestres.

Per estrenar lo vestit d' estiu.

Per ferse un panchó de carmetlos.

Perque despres lo director del col·legi
pren de cap d' esquila als que no hi van.

Perque son pare es Josefino y 'l noy
anirá á tantas com ne surtin.
¡ Si, senyor!

Perque San Antoni va curarlo d'un
garrotillo tant fort, que 'n Robert,
de visitas, va costarlos 25 duros.

Per aprofitar lo vestidet que 'l seu germá gran
— al cel siga — no havia dut més que una sola
vegada.